

**สถานภาพวิทยานิพนธ์สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่าง พ.ศ. 2554-2560**

**An Overview Study of Communication Arts and Information Theses,
Kasetsart University during 2011-2017**

พรจติกา จิวรารักษ์* วราพรรณ อภิศุภะโชค และ ศรันย์ธร ศศิธรนากรแก้ว

Puntika Jiworarak* Warapan Apisuphachok and Saranthorn Sasithanakornkaew

สาขาวิชานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ ประเทศไทย

Major of Communication Arts and Information, Faculty of Humanities, Kasetsart University, Bangkok, Thailand.

**Corresponding author, E-mail: puntikafaaii@gmail.com*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่าง พ.ศ. 2554-2560 จำนวน 102 เรื่อง ตามแนวคิดการสื่อสารตามทฤษฎี SMCR ของ เดวิด เค เบอร์โล และ 2) วิเคราะห์ระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่ ลักษณะทางประชากร ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ประเภทการวิจัย วิธีสุ่มตัวอย่างในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัยในด้านระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่ ลักษณะ ประชากร ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ประเภทของการวิจัย วิธีการสุ่มตัวอย่างในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และสถิติ ที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลเป็นเครื่องมือการวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า วิทยานิพนธ์สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศส่วนใหญ่ศึกษาผู้ส่งสารเป็นองค์กร/หน่วยงาน ภาคเอกชน ขอบเขตเนื้อหาที่ส่วนใหญ่ศึกษา คือ ด้านนิเทศศาสตร์ธุรกิจ การจัดการการสื่อสาร และการสื่อสาร การตลาด ด้านช่องทาง คือ สื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับเว็บไซต์ และผู้รับสารเป็นนักเรียน/นิสิต/นักศึกษา ส่วนใน ด้านระเบียบวิธีวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาเพศชาย ช่วงวัยผู้ใหญ่ โดยมีอายุระหว่าง 26-60 ปี อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย และใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ

คำสำคัญ: สถานภาพวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์เนื้อหา นิเทศศาสตร์ สารสนเทศศาสตร์

Abstract

The purposes of this research were 1) to analyze the content of 102 theses in the Department of Communication and Information Science, Kasetsart University, published during 2011-2017 based on the concept of communication according to the theory of SMCR by David K Berlo and 2) to analyze the research methods, including demographic characteristics, theories used in research, research types, sampling methods in research, research tools, and the statistics used in the research. In terms of research methods, population characteristics, theory used in research, types of research, methods of sampling in research, research tools, and the statistics were used in the research. The data were collected using the data recording form and they were analyzed using the frequency distribution and percentage. The results of the research showed that, in most of the theses, the senders were private organizations and private institutions. The topics which had been studied included business communication, communication management, and marketing communications. The channels of the study were social media, especially websites. The receivers were mainly students. Regarding the research methodology, it was found that most of the theses studied males, aged between 26-60 years, residing in Bangkok. The concepts and theories used included the concepts related to knowledge, attitudes and behaviors. In addition, most of the theses were quantitative research which employed a purposive sampling, questionnaire, descriptive statistics including frequency and percentage.

Keywords: Thesis Status, Content Analysis, Communication Arts, Information Sciences

1. บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี เรียกได้ว่าเป็นการก้าวเข้าสู่สังคมยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ โดยมีข้อมูลข่าวสารมากมายได้ส่งผลถึงเศรษฐกิจ สังคม ประเทศชาติ ให้มีการปรับตัวให้ก้าวทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่เว้นแม้แต่การศึกษาในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสาขาวิชานิเทศศาสตร์ที่เป็นศาสตร์แห่งการสื่อสารที่ศึกษาพฤติกรรมของการสื่อสาร วิชาการของเทคโนโลยีการสื่อสาร และอิทธิพลของการสื่อสารต่อพฤติกรรมของบุคคลในสังคมรูปแบบต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา (จันทิมา เจริญแก้ว, 2558) และสารสนเทศศาสตร์ที่เป็นศาสตร์แห่งข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ ข้อเสนอแนะ เพื่อใช้ประโยชน์ทางการสื่อสารและการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนบุคคลและสังคม ที่มีข้อเท็จจริง เหตุการณ์ ที่ผ่านกระบวนการประมวลผล มีการถ่ายทอด และการบันทึกไว้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ รายงาน เป็นต้น (ชุดิมา สัจจามนต์, 2530)

การศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ ระดับปริญญาโทบัณฑิตนั้นเป็นการศึกษาค้นคว้าในระดับสูง เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาต้องแสวงหาความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลาเนื่องจากการสื่อสารและเทคโนโลยีในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยการทำการวิจัยเพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่ตนเองสนใจ สามารถ

ตอบปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีหลักการและเหตุผลที่ได้รับการยอมรับ และพัฒนาความรู้ที่ได้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง และประเทศชาติมากที่สุด ซึ่งปัจจุบันมีการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรวบรวมวิทยานิพนธ์มาวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับ สถานภาพวิทยานิพนธ์ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับนิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ เพื่อศึกษาสภาพและแนวโน้มในอดีต และอนาคตของวิทยานิพนธ์ในสาขาวิชานั้น ยกตัวอย่างเช่น งานวิจัยของ Julien, Jen and Reed (2011) ศึกษาแนวโน้ม การวิจัยด้านพฤติกรรมสารสนเทศ ช่วงปี ค.ศ. 1999-2008 และงานวิจัยของ พรสวรรค์ ตั้งเมตตาจิตตกุล (2531) ศึกษา เรื่องการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2523-2529 เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องส่วนใหญ่ จะมีการวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์ในด้านที่เหมือนกัน ได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ขอบเขตเนื้อหา ประเภทของการวิจัย แนวคิดทฤษฎี วิธีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย และยังมีบางงานวิจัยที่ได้นำเอาแนวคิดทฤษฎีการสื่อสาร SMCR ของเบอร์โล มา วิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับนิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์อีกด้วย ซึ่งตามหลักทฤษฎี SMCR ของ เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo) ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญดังนี้ (สมิต สัมฤทธิ์, 2547) 1. ผู้ส่งสาร (Sender) หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการส่งสาร หรือเป็นแหล่งกำเนิดสาร เพื่อ สื่อสารความคิด ความรู้สึก ข่าวสาร ความต้องการ และวัตถุประสงค์ของตนเองไปยังผู้รับสาร หรือส่งผ่านช่องทางใดก็ตาม เช่น ผู้พูด ผู้เขียน ศิลปิน องค์กร สถาบัน สถานีวิจัย สถานีโทรทัศน์ หน่วยงานรัฐ สถาบันสื่อมวลชน เป็นต้น ซึ่ง ผู้วิจัยได้กำหนดให้ ผู้ส่งสาร (Sender) หรือ แหล่งสาร (Source) คือ คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของผู้ส่งสาร บทบาท ของผู้ส่งสาร การสร้างการยอมรับ การโน้มน้าวใจ การสื่อความหมาย อัตลักษณ์ บุคลิกภาพทางการสื่อสาร ภาพลักษณ์ ความน่าเชื่อถือ 2. สาร (Message) หมายถึง เรื่องราวที่มีความหมาย หรือสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในรูปของข้อมูล ความรู้ ความคิด ความต้องการ อารมณ์ ซึ่งถ่ายทอดจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารให้ได้รับรู้ และแสดงออกมาโดยอาศัยภาษาหรือ สัญลักษณ์ใดๆ ที่สามารถทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันได้ เช่น ข้อความที่พูด ข้อความที่เขียนบทเพลงที่ร้อง รูปที่วาด เรื่องราวที่อ่าน และท่าทางที่สื่อความหมาย เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้ สาร (Message) คือ การให้ความรู้หรือการ เสนอเนื้อหา ความต้องการด้านเนื้อหา อวัจนภาษา จวัจนภาษา 3. สื่อหรือช่องทางการสื่อสาร (Media or Channel) หมายถึง ช่องทางหรือตัวกลางที่ใช้ในการส่งหรือถ่ายทอดเนื้อหาสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้ สื่อหรือช่องทาง (Media or Channel) คือ สื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อผสม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสังคมออนไลน์ สื่อ สิ่งพิมพ์ และ 4. ผู้รับสาร (Receiver) หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล หรือมวลชนที่รับเรื่องราวข่าวสารจากผู้ส่งสาร และ แสดงปฏิกิริยาตอบกลับ (Feedback) ต่อผู้ส่งสาร เช่น ผู้เข้าร่วมประชุม ผู้ฟังรายการวิทยุ กลุ่มผู้ฟังการอภิปราย ผู้อ่าน บทความจากหนังสือพิมพ์ เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดให้ ผู้รับสาร (Receiver) คือ คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของผู้รับ สาร พฤติกรรมการรับสาร การรับรู้ การตีความ ทักษะคิด ความคิดเห็น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขึ้นเองจากการทบทวน แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์ต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับสถานภาพวิทยานิพนธ์มีความสำคัญมากต่อ การศึกษา และการพัฒนาประเทศ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง สถานภาพวิทยานิพนธ์สาขาวิชานิเทศศาสตร์และ สารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่าง พ.ศ. 2554-2560 จำนวน 102 เรื่อง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยใน อนาคต และยังเป็นแนวทางในการวางแผนกำหนดทิศทางและการปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในด้านนิเทศศาสตร์และสารสนเทศ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงในวิชาชีพ เศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติให้มีการพัฒนาไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง และเท่าทันเสมอกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมยุคดิจิทัล

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่าง พ.ศ. 2554-2560 โดยการใช้แนวคิดการสื่อสารตามทฤษฎี SMCR ของ เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo)
2. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่าง พ.ศ. 2554-2560 ในด้านระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่ ลักษณะประชากร ประเภทของการวิจัย วิธีการสุ่ม ตัวอย่างในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย และทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร(Document Analysis)โดยใช้เทคนิคการวิจัยด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งได้ใช้แบบบันทึกข้อมูลวิทยานิพนธ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก วิทยานิพนธ์ สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ ภาควิชานิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นวิทยานิพนธ์ที่ได้รับการเผยแพร่ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554-2560 ทั้งหมด 102 เรื่อง

โดยผู้วิจัยจะรวบรวมวิทยานิพนธ์สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ จากเว็บไซต์สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (<http://portal.lib.ku.ac.th>) จากนั้นคัดแยกวิทยานิพนธ์สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ โดยเรียงตามปีการศึกษา เพื่อความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และจำแนกหมวดหมู่ของงานวิจัยจากลักษณะทั่วไปของวิทยานิพนธ์เนื้อหาของวิทยานิพนธ์ และระเบียบวิธีวิจัย เมื่อผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว จึงนำเอาแบบบันทึกข้อมูลและประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางพร้อมคำบรรยาย

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า วิทยานิพนธ์สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศที่ได้รับการเผยแพร่จำนวน 102 เรื่อง จำแนกตามปีที่สำเร็จการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นปี พ.ศ. 2559 ร้อยละ 23.53 รองลงมาคือ ปี พ.ศ. 2556 ร้อยละ 22.55 และน้อยที่สุดคือ ปี พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2560 ร้อยละ 6.86 เท่ากัน

จำแนกผู้ส่งสารเป็น 2 ประเภท คือ บุคคล/กลุ่มบุคคล พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษานิเทศศาสตร์ วิชาชีพ ร้อยละ 13.73 รองลงมาคือ ผู้ผลิต พนักงาน ร้อยละ 9.80 และน้อยที่สุดคือ ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการค้า และทหาร ดำรง

ร้อยละ 0.98 ส่วนในด้านองค์กร/หน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาภาคเอกชน ร้อยละ 37.25 รองลงมาคือ ภาครัฐ ร้อยละ 23.53 และ น้อยที่สุดคือ รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 10.78

สำหรับด้านขอบเขตเนื้อหา จำแนกสารเป็น 2 ประเภท คือ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาด้าน นิเทศศาสตร์ธุรกิจ การจัดการการสื่อสาร และการสื่อสารการตลาด ร้อยละ 50.98 รองลงมาคือ การสื่อสารมวลชน ร้อยละ 38.24 และน้อยที่สุดคือ การละคร ร้อยละ 2.94 ส่วนกลุ่มสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาด้านผู้ใช้ การสื่อสารสนเทศ การใช้ทรัพยากรและการบริการ ร้อยละ 28.43 รองลงมาคือ เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ ร้อยละ 11.76 และน้อยที่สุดคือ การศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ร้อยละ 0.98

ด้านช่องทางการสื่อสารหรือสื่อ จำแนกเป็น 4 ประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาสื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ร้อยละ 35.29 และสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ ร้อยละ 2.94 , สื่อกระจายภาพและเสียง พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับโทรทัศน์ ร้อยละ 30.39 รองลงมาคือ วิทยุ ร้อยละ 23.53 และน้อยที่สุดคือ ซีรีส์ ร้อยละ 1.96 , สื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับด้านสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ คือ E-mail/SMS ร้อยละ 11.76 รองลงมาคือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน CAI, E-Learning, E-book และ Database ร้อยละ 1.96 เท่ากัน และน้อยที่สุดคือ E-Journal/E-magazine และ E-newspaper ร้อยละ 0.98 และสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาเกี่ยวกับเว็บไซต์ ร้อยละ 47.06 รองลงมาคือ เฟสบุ๊ก (Facebook) ร้อยละ 45.10 และน้อยที่สุดคือ มีวีสต์สตรีมมิ่ง (Music Streaming) ร้อยละ 1.96

จำแนกผู้รับสารเป็น 2 ประเภท คือ บุคคล/กลุ่ม พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาอาชีพอื่นๆ คือ นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา/ประชาชน/ว่างงาน ร้อยละ 59.80 รองลงมาคือ ผู้ปฏิบัติงาน เสมียนพนักงาน ร้อยละ 42.16 และน้อยที่สุดคือ เกษตรกร ร้อยละ 2.94 ส่วนในด้านองค์กร/หน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาภาคเอกชน ร้อยละ 5.88 และภาครัฐ ร้อยละ 0.98

สำหรับระเบียบวิธีวิจัยวิทยานิพนธ์สาขาวิทยาศาสตร์และสารสนเทศตามลักษณะทางประชากร พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาเป็นเพศชาย ร้อยละ 92.16 และเพศหญิง ร้อยละ 89.22 ช่วงวัยผู้ใหญ่ (26-60 ปี) ร้อยละ 71.57 รองลงมาคือ วัยรุ่น (13-25 ปี) ร้อยละ 64.71 และน้อยที่สุดคือ วัยเด็ก (3-12 ปี) ร้อยละ 2.94 ในกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 78.43 รองลงมาคือ ภาคกลาง ร้อยละ 13.73 และน้อยที่สุดคือ ภาคเหนือ ร้อยละ 0.98 นอกจากนี้ยังพบว่า มีวิทยานิพนธ์ที่ศึกษาประเด็นอื่นๆ ร้อยละ 1.96 คือ ต่างประเทศ

สำหรับระเบียบวิธีวิจัย วิทยานิพนธ์สาขาวิทยาศาสตร์และสารสนเทศจำแนกทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม ร้อยละ 40.20 รองลงมาคือ การตลาด การสื่อสารการตลาด และสื่อออนไลน์ สื่อสังคมออนไลน์ อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 32.35 เท่ากัน และน้อยที่สุดคือ ศาสนา ร้อยละ 1.96

ระเบียบวิธีวิจัย วิทยานิพนธ์สาขาวิทยาศาสตร์และสารสนเทศประเภทการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ ร้อยละ 39.22 รองลงมาคือ การวิจัยเชิงคุณภาพ ร้อยละ 33.33 และน้อยที่สุดคือ การวิจัยแบบผสมผสาน ร้อยละ 27.45

ระเบียบวิธีวิจัยวิทยานิพนธ์สาขาวิทยาศาสตร์และสารสนเทศ จำแนกตามวิธีสุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็น 2 ประเภท คือ การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความน่าจะเป็น พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน

ร้อยละ 43.14 รองลงมาคือ การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ร้อยละ 37.25 และน้อยที่สุดคือ การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม ร้อยละ 7.84 ส่วนการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ร้อยละ 52.94 รองลงมาคือ การสุ่มตัวอย่างแบบโควตา ร้อยละ 35.29 และน้อยที่สุดคือ การสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ ร้อยละ 1.96

ระเบียบวิธีวิจัย วิทยานิพนธ์สาขาวิทยาศาสตร์และสารสนเทศจำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม ร้อยละ 65.69 รองลงมาคือ แบบสัมภาษณ์ ร้อยละ 50.00 และน้อยที่สุดคือ แบบสังเกต ร้อยละ 1.96

ระเบียบวิธีวิจัย วิทยานิพนธ์สาขาวิทยาศาสตร์และสารสนเทศจำแนกตามสถิติที่ใช้ในการวิจัยเป็น 3 ประเภท คือ สถิติพรรณนา พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้ความถี่และร้อยละ ร้อยละ 69.61 และค่าเฉลี่ย/ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ 59.80 , สถิติอ้างอิงหรือสถิติอนุมาน พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ร้อยละ 37.25 รองลงมาคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวน ANOVA ร้อยละ 30.39 และน้อยที่สุดคือ การทดสอบค่า Chi-square ร้อยละ 0.98 , และไม่ใช่ค่าสถิติ (การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ) พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร ร้อยละ 61.76 และการวิเคราะห์โดยการจำแนกข้อมูล ร้อยละ 0.98

5. การอภิปรายผล

5.1. วิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์สาขาวิทยาศาสตร์และสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับผู้ส่งสาร พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาภาคเอกชน รองลงมาคือ ภาครัฐ เนื่องจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างมีการนำเสนอข่าวสาร การโฆษณาประชาสัมพันธ์ และการสื่อสารภายในองค์กร เป็นต้น ทำให้ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนกลายเป็นผู้ส่งสาร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารตามทฤษฎี SMCR ของ David K. Berlo ที่ได้ให้ความหมายของผู้ส่งสารว่าเป็นบุคคล หรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการส่งสารเพื่อส่งต่อความคิด ความรู้สึก หรือความต้องการของตนไปยังผู้รับสารผ่านช่องทางต่างๆ (สมิต สัจฉกร, 2547) นอกจากนี้ภาครัฐและภาคเอกชน ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ดีขึ้นได้ จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่สนใจศึกษาทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับขอบเขตเนื้อหา จำแนกสารเป็น 2 ประเภท คือ กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาการสื่อสารมวลชนรองลงมา สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภัทรา จิตอมรพันธุ์ (2553) ที่พบว่า ประเด็นที่ศึกษามากที่สุดรองลงมาคือ องค์การสื่อสารมวลชน ในด้านกลยุทธ์การผลิตและจัดจำหน่าย และเนื้อหาด้านข่าวเกี่ยวกับประเภทข่าวและหน้าที่นำเสนอมากที่สุด ส่วนวิทยานิพนธ์กลุ่มสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ส่วนใหญ่ศึกษาด้านผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ การใช้ทรัพยากรและการบริการ รองลงมาคือ เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพันธ์ รุ่งวิชานวัฒน์ (2552) ที่พบว่า วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่มีเนื้อหาเกี่ยวกับผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ การใช้ทรัพยากรและการบริการ รองลงมาคือ เทคโนโลยีและการประยุกต์ใช้ เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของผู้ใช้ต่อการใช้สารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขให้กับหน่วยงานต่างๆ ในสังคมให้เดินหน้าต่อไปได้

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับช่องทางการสื่อสารหรือสื่อ (Chanel-C) จำแนกเป็น 4 ประเภท คือ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อกระจายภาพและเสียง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อกระจายภาพและเสียง สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสังคมออนไลน์ ต่างเป็นสื่อหรือช่องทางการสื่อสาร ที่ผู้ส่งสารเลือกใช้ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารนั้นๆ ไปถึงบุคคลที่ต้องการสื่อสารให้ได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารตามทฤษฎี SMCR ของ David K. Berlo ที่ได้ให้ความหมายของสื่อหรือช่องทางการสื่อสารไว้ว่า เป็นช่องทางการสื่อสารในการส่งสารที่จะนำพาสารหรือข้อมูลไปยังผู้รับสารตามที่ผู้ส่งสารต้องการ นอกจากนี้สื่อหรือช่องทางการสื่อสาร อาจจะเป็นสื่อที่ถูกประดิษฐ์ขึ้นมา เช่น โทรศัพท์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร เป็นต้น ที่ล้วนแล้วเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสื่อสารทั้งสิ้น เพราะเป็นสิ่งที่เป็พหณะของสาร ทำหน้าที่นำสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร (สมิต สัมฤทธิ์, 2547)

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับผู้รับสาร พบว่า ด้านผู้รับสารส่วนใหญ่ศึกษา นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา และประชาชนทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลักษมี พูลทรัพย์ (2555) ที่พบว่า ประชากรที่ใช้ในการวิจัยส่วนใหญ่ศึกษา คือ ประชาชนทั่วไป และนักเรียน/นักศึกษา และยังสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารตามทฤษฎี SMCR ของ David K. Berlo ที่ได้ให้ความหมายของผู้รับสารไว้ว่า เป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หรือมวลชนที่รับเรื่องราวข่าวสารจากผู้ส่งสาร และแสดงปฏิกิริยาตอบกลับต่อผู้ส่งสาร หรือส่งสารต่อไปถึงผู้รับสารคนอื่นๆ ตามจุดมุ่งหมายของผู้ส่งสาร เช่น ผู้เข้าร่วมประชุม ผู้ฟังรายการวิทยุ กลุ่มผู้ฟังการอภิปราย ผู้อ่านบทความจากหนังสือพิมพ์ เป็นต้น (สมิต สัมฤทธิ์, 2547)

5.2. วิเคราะห์ระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่ ลักษณะทางประชากร ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ประเภทการวิจัย วิธีสุ่มตัวอย่างในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยตามลักษณะทางประชากร พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาเป็นเพศชาย เนื่องจากวิทยานิพนธ์บางเรื่อง ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายเพียงอย่างเดียวมากกว่าเพศหญิงเพียงอย่างเดียว ทำให้จำนวนสัดส่วนประชากรการวิจัยเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง และวิทยานิพนธ์สาขานิติศาสตร์และสารสนเทศมีบางเรื่องที่ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจงเป็นเพศชายหรือเพศหญิงเท่านั้น อาจจะดูจากแนวโน้มของเรื่องนั้นๆ ว่าประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ เป็นเพศใดมากกว่ากันที่จะสามารถเป็นตัวแทนที่ดีได้มากที่สุด และส่วนใหญ่ศึกษาอายุช่วงวัยผู้ใหญ่ รองลงมาคือ วัยรุ่น เนื่องจากเป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยของวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ พบว่า ด้านผู้ส่งสาร คือ นักวิชาการ วิชาชีพ และด้านผู้รับสาร คือ นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา และวัยผู้ใหญ่หรือวัยรุ่น เป็นวัยที่มีความรู้ความสามารถจากการศึกษาเล่าเรียนหรือการทำงาน ทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารมากมายที่เป็นประโยชน์ สามารถที่จะแสดงความคิดเห็นหรือให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ได้ดี และเป็นวัยที่สามารถตัดสินใจเรื่องราวต่างๆ ได้ รวมไปถึงมีกำลังทรัพย์อีกด้วย นอกจากนี้ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและภาคกลางในปี พ.ศ. 2554-2560 มีสัดส่วนประชากรอยู่ในช่วงอายุวัยผู้ใหญ่และวัยรุ่นมากที่สุดของประเทศไทย (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงกมล วงศ์จันทร์ (2554) ที่พบว่า วิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่ศึกษาในเขตภูมิศาสตร์กรุงเทพมหานครและปริมณฑล

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยจำแนกตามทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ทั้งสามตัวแปรนี้จะเกิดขึ้นในลักษณะต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของกุลทิศา หุ่นราษฎร์ (2546) ที่พบว่า กลุ่มแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผลกระทบของการ

สื่อสารต่อผู้รับสารที่นำมาใช้ในงานวิจัยส่วนใหญ่ ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม ซึ่งนิยมนำมาใช้อ้างอิงมากที่สุด

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยจำแนกตามประเภทการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ เนื่องจากการใช้แบบสอบถามเป็นวิธีวิจัยที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่างได้จำนวนมาก ทั้งเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ความรู้ ทักษะ พฤติกรรมของบุคคล เป็นต้น และเสียค่าใช้จ่ายน้อย สะดวกรวดเร็วในการเก็บรวบรวมข้อมูล ปัจจุบันสามารถส่งแบบสอบถามได้หลายช่องทาง ทั้งทางออฟไลน์และออนไลน์ เป็นเหตุให้วิธีวิจัยเชิงปริมาณได้รับการนำมาใช้ในการวิจัยมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพันธ์ รุ่งวิชานิวัฒน์ (2552) ดวงกมล วงศ์จันทร์ (2554) และจินดารัตน์ เบอรพันธุ์ (2558) ที่พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยจำแนกตามวิธีสุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็น 2 ประเภท คือ การสุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความน่าจะเป็น พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เนื่องจากการสุ่มตัวอย่างแบบนี้เหมาะสำหรับประชากรที่ศึกษามีจำนวนมาก และขอบเขตกว้างขวาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา ด่านพิทักษ์ (2547) ที่พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ส่วนการสุ่มตัวอย่างโดยไม่อาศัยความน่าจะเป็น พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เนื่องจากการสุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยใช้เหตุผลในการเลือกตามความเหมาะสม และวัตถุประสงค์ของการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสวรรค์ ตั้งเมตตาจิตตกุล (2531) และดวงกมล วงศ์จันทร์ (2554) ที่พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

จากการวิเคราะห์ระเบียบวิธีวิจัยจำแนกตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม เนื่องจากสามารถเก็บข้อมูลจากประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสวรรค์ ตั้งเมตตาจิตตกุล (2531) สิริพันธ์ รุ่งวิชานิวัฒน์ (2552) ดวงกมล วงศ์จันทร์ (2554) ลักษมี พูลทรัพย์ (2555) ชูติมา สัจจนันท์ (2557) จินดารัตน์ เบอรพันธุ์ (2558) และ Julien, Jen and Reed (2011) ที่พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยจำแนกตามสถิติที่ใช้ในการวิจัยเป็น 3 ประเภท คือ สถิติพรรณนา พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้ความถี่และร้อยละ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรสวรรค์ ตั้งเมตตาจิตตกุล (2531) สิริพันธ์ รุ่งวิชานิวัฒน์ (2552) ดวงกมล วงศ์จันทร์ (2554) ลักษมี พูลทรัพย์ (2555) ชูติมา สัจจนันท์ (2557) จินดารัตน์ เบอรพันธุ์ (2558) และ Julien, Jen and Reed (2011) ที่พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ใช้สถิติพรรณนา ในการหาค่าความถี่และร้อยละ

สถิติอ้างอิงหรือสถิติอนุมาน พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสอง ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในงานวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของกุลทิศา หุ่นราษฎร์ (2546) ที่พบว่า วิทยานิพนธ์ที่ศึกษาส่วนใหญ่ใช้สถิติเชิงอ้างอิง โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด และวิทยานิพนธ์สาขาวิทยาศาสตร์และสารสนเทศที่ไม่ใช้ค่าสถิติ (การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ) ส่วนใหญ่ศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร เนื่องจากในการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร

นั้น สามารถทำได้โดยวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ หรือเรียกอีกอย่างว่า การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ซึ่งจะทำให้ผลการวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น จากการตีความ และเปรียบเทียบเนื้อหาประเภทต่างๆ เข้าด้วยกัน

6. บทสรุป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระหว่าง พ.ศ. 2554-2560 โดยการใช้แนวคิดการสื่อสารตามทฤษฎี SMCR ของ เดวิด เค เบอร์โล และในด้านระเบียบวิธีวิจัย ได้แก่ ลักษณะประชากร ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ประเภทของการวิจัย วิธีการสุ่มตัวอย่างในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลวิทยานิพนธ์ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ วิทยานิพนธ์สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ ภาควิชานิเทศศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นวิทยานิพนธ์ที่ได้รับการเผยแพร่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2560 จำนวน 102 เรื่อง และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา เพื่อวิเคราะห์หาค่าความถี่ และร้อยละ จากการวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จำแนกผู้ส่งสารเป็น องค์กร/หน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาภาคเอกชน จำแนกสารเป็น 2 ประเภท คือ กลุ่มสาขานิเทศศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ธุรกิจ การจัดการการสื่อสาร และการสื่อสารการตลาด และกลุ่มสาขาสารสนเทศศาสตร์ พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาด้านผู้ใช้ การใช้สารสนเทศ การใช้ทรัพยากรและการบริการ สำหรับสื่อหรือช่องทางการสื่อสาร พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาสื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับเว็บไซต์ และจำแนกผู้รับสารเป็น 2 ประเภท คือ บุคคล/กลุ่มบุคคล พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาอาชีพอื่นๆ คือ นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา ประชาชนทั่วไป และว่างงาน และองค์กร/หน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาภาคเอกชน ส่วนระเบียบวิธีวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ศึกษาเพศชาย อายุช่วงวัยผู้ใหญ่ (26-60 ปี) ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ

6.1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า วิทยานิพนธ์สาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศสนใจที่จะศึกษาด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรม ยังน้อยมาก เนื่องจากในปัจจุบันรัฐบาลและนานาประเทศมุ่งสนใจเรื่องการผลิตเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ผู้คนอยู่อย่างสะดวกสบาย นอกจากนี้สังคมยุคดิจิทัลยังเป็นสังคมที่การใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอนและการทำงาน การพัฒนาประเทศ การพัฒนาด้านการแพทย์ ฯลฯ ทั้งนี้การศึกษาด้านสื่อสมัยใหม่และเทคโนโลยีสารสนเทศจะทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ ในสาขานิเทศศาสตร์และสารสนเทศ และยังเป็นประโยชน์ต่อการปรับตัวให้รู้เท่าทันต่อข้อมูลข่าวสารให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานด้านสื่อและเทคโนโลยีในยุคสังคมดิจิทัล

6.2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาศาสนาพุทธวิทยานิพนธ์สาขานิติศาสตร์และสารสนเทศ นอกจากใช้แบบบันทึกวิทยานิพนธ์ในการวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์ ควรมีการใช้แบบสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์หาบัณฑิตที่จบการศึกษาไป ถึงการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานขององค์กรของตน และการนำไปใช้อ้างอิงในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชิงลึกและมีความละเอียดครบถ้วนมากขึ้น

7. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.วราพรรณ อภิศุภะโชค อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำความรู้ดีๆ มากมาย และใส่ใจเป็นอย่างดี พร้อมทั้งตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างละเอียดทุกขั้นตอน จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ไปได้ด้วยดี

8. เอกสารอ้างอิง

- กุลทิศา หุ่นราษฎร์. (2546). การศึกษาศาสนาพุทธขององค์ความรู้ด้านการเผยแผ่ธรรมในวิทยานิพนธ์สาขานิติศาสตร์พัฒนาการ (2524-2545). วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินดารัตน์ เบอรพันธุ์. (2558). รายงานการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัยด้านพฤติกรรมศาสตร์นิติศาสตร์ทางธุรกิจ พ.ศ. 2551-2555. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทิมา เขียวแก้ว. (2558). การจัดการสารสนเทศเพื่องานนิติศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- ชุติมา สัจจานันท์. (2530). สารสนเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วิสคอม เซ็นเตอร์.
- ชุติมา สัจจานันท์. (2557). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2546-2553. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. 6 (17), 1-12.
- ดวงกมล วงศ์จันทร์. (2554). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ในประเทศไทยที่เผยแพร่ระหว่าง พ.ศ. 2542-2551. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรสวรรค์ ตั้งเมตตาจิตตกุล. (2531). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2523-2529. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลักขมี พูลทรัพย์. (2555). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพฤติกรรมศาสตร์ระหว่าง พ.ศ. 2513-2553. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภัทรา จิตอมพันธุ์. (2553). ประมวลความรู้ด้านองค์ประกอบเอกสารจากวิทยานิพนธ์. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมิต สัจฉกร. (2547). เทคนิคการสอนงาน. กรุงเทพมหานคร: สายธาร.

สิริพันธ์ รุ่งวิชานีวัฒน์. (2552). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2533-2550. วิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 20 (3), 1-22.

อัจฉรา คำนพิทักษ์. (2547). การวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2512-2545. วิทยานิพนธ์บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Julien, H. Jen, P. and Reed, K. 2011. Trends in Information Behavior Research 1999-2008 A Content Analysis. Library & Information Science Research. 33, 19-24.